

Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών
Επαναληπτική Εξέταση στο μάθημα του 8^{ου} εξαμήνου
Πυρηνική Φυσική και Εφαρμογές

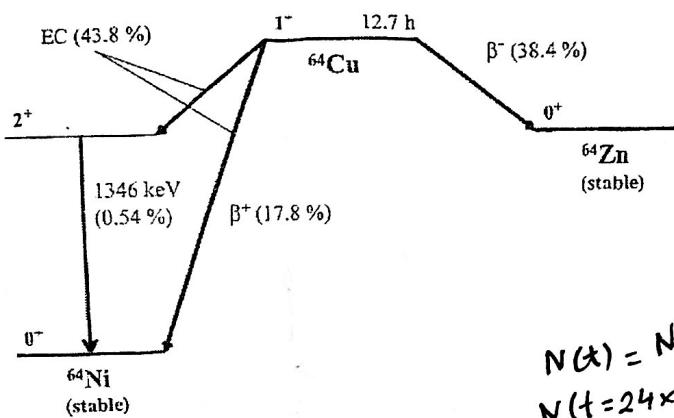
7/6/2016

Διδάσκουσα : Ρόζα Βλαστού-Ζάννη

Διάρκεια : 2.5 ώρες

Θέμα 1^ο (40 μονάδες)

Το ισότοπο ^{64}Cu , του οποίου το διάγραμμα αποδιέγερσης παρουσιάζεται στο Σχήμα, χρησιμοποιείται για Ιατρικούς σκοπούς στη διαγνωστική μέθοδο PET λόγω της εκπομπής ποζιτρονίων σε ποσοστό 17.8% του συνολικού αριθμού αποδιεγέρσεων.

$$N(t) = N_0 e^{-\lambda t}$$

$$N(t=24 \times 60 \times 60) =$$

α) Πόσα ηλεκτρόνια και πόσα ποζιτρόνια θα εκπεμφθούν σε χρονικό διάστημα 30min αμέσως μετά την παρασκευή μιας πηγής από 1 g καθαρού ^{64}Cu ; Πόσα θα εκπεμφθούν στο ίδιο χρονικό διάστημα μια μέρα μετά την παρασκευή της πηγής;

β) Για να παρασκευάσουμε ^{64}Cu , χρησιμοποιούμε τη μέθοδο της σύλληψης θερμικών νετρονίων από ^{63}Cu (σταθερό ισότοπο που αποτελεί το 69% του φυσικού Χαλκού). Εκτιμήστε πόσος χρόνος απαιτείται για να παράγουμε ^{64}Cu ενεργότητας (ραδιενέργειας) 1GBq, ακτινοβολώντας 1g φυσικού Cu με δέσμη νετρονίων ροής 10^{14} νετρόνια ανά cm^2 και ανά sec. Η ενεργός διατομή της αντίδρασης σύλληψης νετρονίων στο ^{63}Cu είναι $10b$ και ο μέσος χρόνος ζωής του ^{64}Cu θα διαπιστώσετε ότι μπορεί να θεωρηθεί πολύ μεγάλος σε σχέση με το χρόνο ακτινοβόλησης. Σχολιάστε το αποτέλεσμα.

γ) Για την ακτίνα-γ 1346 keV, από τη μετάπτωση της $1^{1/2}$ διεγερμένης στάθμης του ^{64}Ni προς την βασική ($2^+ \rightarrow 0^+$), να εξετάστε ποιό είδος ηλεκτρομαγνητικής μετάπτωσης αναμένεται.

δ) Θεωρήστε ότι η διεγερμένη στάθμη 2^+ του ^{64}Ni είναι περιστροφικής φύσης και υπολογίστε τη ροπή αδράνειας αυτού του πυρήνα.

ε) Τι χαρακτηριστικά πρέπει να έχουν τα ραδιοϊσότοπα που χρησιμοποιούνται σε ραδιοφάρμακα για διάγνωση και γιατί. Ο ^{64}Cu καλύπτει αυτές τις προδιαγραφές;

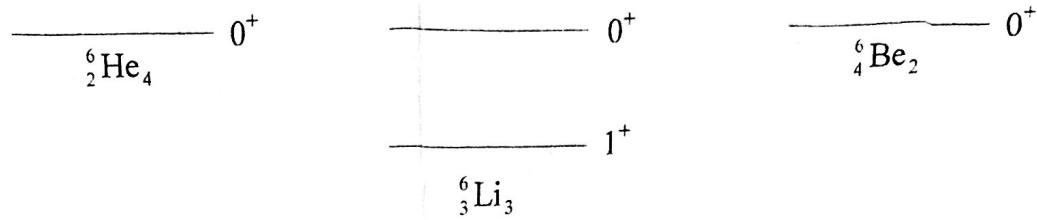
Θέμα 2^ο (30 μονάδες)

α) Ο $^{13}_6\text{C}$ έχει δυο υψηλά διεγερμένες καταστάσεις με σπιν και ομοτιμία $5/2^+$ και $5/2^-$. Ποιές πιθανές κατανομές νουκλεονίων θα μπορούσαν να περιγράψουν τις στάθμες αυτές.

β) Υπολογίστε την ενεργειακή διαφορά ΔΕ που δημιουργεί ο τελεστής $\bar{l} \cdot \bar{S}$ στις εκφυλισμένες ενεργειακές στάθμες με κβαντικό αριθμό τροχιακής στροφορμής $\bar{l}$.

γ) Στους ισοβαρείς πυρήνες του παρακάτω σχήματος ^6_3Li , ^6_2He , ^6_4Be , προτείνετε κατανομές νογκλεονίων που να δικαιολογούν τις τιμές J^π των καταστάσεων του σχήματος.

δ) Να υπολογίσετε την τιμή της Tz (της προβολής του ισοτοπικού σπιν T στον άξονα-z και να προβλέψετε την τιμή του ισοτοπικού σπιν T για τις στάθμες που φαίνονται στο σχήμα, ώστε η ολική κυματοσυνάρτηση για τις παραπάνω καταστάσεις να είναι αντισυμμετρική.

~~ε)~~ Ποιές κυματοσυναρτήσεις δυο νουκλεονίων θα μπορούσαν να αποδώσουν τη βασική κατάσταση 1^+ του ${}^6_3\text{Li}$ και ποιές την πρώτη διεγερμένη 0^+ ; Θεωρήστε τις περιπτώσεις κεντρικού και μη κεντρικού δυναμικού.

**Υπόδειξη: Για να συντομεύσετε τις απαντήσεις σας, κατασκευάστε πίνακα και χρησιμοποιείστε φασματοσκοπικό συμβολισμό.*

Θέμα 3º (30 μονάδες)

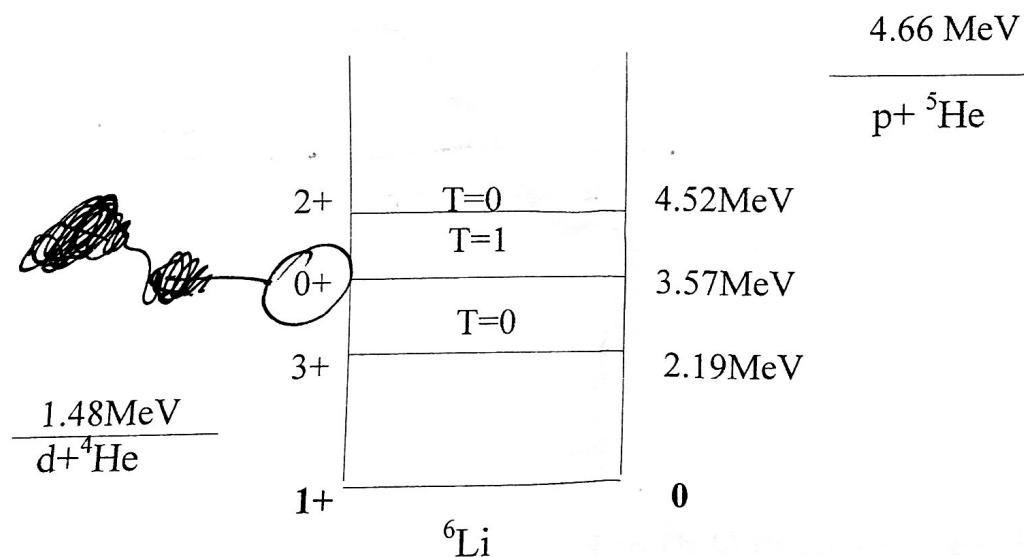
~~α)~~ Κατά την αντίδραση $d + {}^4\text{He}$ ποιές από τις διεγερμένες στάθμες του ${}^6\text{Li}$ μπορούν να παρατηρηθούν πειραματικά και ποιές όχι. Εξηγείστε γιατί. (Δίνεται ότι η τιμή του ισοτοπικού σπιν του ${}^4\text{He}$ είναι 0).

~~β)~~ Ποιά είναι η ενέργεια κατωφλίου για την αποδιέγερση του ${}^6\text{Li}$ στο κανάλι $d + {}^4\text{He}$ και ποιά η ενέργεια διαχωρισμού του πρωτονίου.

γ) Στους ίσοβαρείς πυρήνες ${}^6\text{He}$ και ${}^6\text{Be}$, ποιές από τις αντίστοιχες στάθμες του ${}^6\text{Li}$, αναμένεται να παρατηρηθούν και γιατί;

δ) Κατά την αντίδραση $d + {}^4\text{He}$, πόση ενέργεια (στο σύστημα κέντρου μάζας) απαιτείται για να παρατηρηθεί σε αντίδραση συντονισμού η στάθμη 2^+ του ${}^6\text{Li}$;

~~ε)~~ Κατά την ελαστική σκέδαση $d + {}^4\text{He}$, παρατηρείται η στάθμη 2^+ του ${}^6\text{Li}$ σαν συντονισμός συνολικού εύρους Γ. Θεωρήστε ότι η πιθανότητα για αποδιέγερση-γ της στάθμης είναι αμελητέα για να εκτιμήσετε την ενεργό διατομή στην ενέργεια συντονισμού.

~~γ)~~ Από την εμπειρία που αποκτήσατε στα Εργαστήρια Πυρηνικής Φυσικής, τι είδους υλικά θα χρησιμοποιούσατε για να θωρακίσετε τις ακτινοβολίες α, β και γ και γιατί; Ποιές στατιστικές κατανομές ακολουθούν οι πυρηνικές διασπάσεις;

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ΜΟΝΟ τα βιβλία Πυρηνικής Φυσικής του μαθήματος

Καλή Επιτυχία